

Mosonszolnok Község
Esélyegyenlőségi Helyzetelemzése és
Intézkedési Terve

2012 – 2017

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
1. Jogszabályi háttér	6
1.1. A program előkészítését előíró jogszabályi környezet.....	6
Fontosabb fogalmak	8
1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
2.1. Kapcsolódás a helyi stratégiai dokumentumokkal	13
2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódása	14
2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, adathiányok bemutatása.	15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	16
3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet.....	16
3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	17
3.3. Pénzbeli és természetbeli szociális ellátások.....	20
Az ellátások formái	20
3.4. Lakhatás	23
3.5. Telepek, szegregátumok helyzete.....	25
3.6. Egészségügyi és szociális ellátásokhoz való hozzáférés	25
3.7. Közösségi viszonyok.....	27
3.8. Roma kisebbségi önkormányzat.....	27
3.9. Problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek.....	27
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	28
4.1. A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése.....	28
4.2. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók közoktatási lehetőségei.....	29
4.3. Problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek.....	38
5. A nők helyzete.....	39
5.1. A nők gazdasági szerepe, esélyegyenlősége	39
5.2. A munkaerőpiaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások.....	40
5.3. Anya-és gyermekgondozás.....	41
5.4. Nőket ért erőszak.....	41
5.5. Krízis helyzetben igénybe vehető szolgáltatások	41
5.6. A nők szerepe a helyi közéletben	41
5.7. A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására indított kezdeményezések	42
5.8. Problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek.....	42
6. Idősek helyzete	42
6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői.....	42
6.2. Az idősek munkaerő-piaci helyzete.....	43
6.3. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés	43
6.4. Az idősek, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok	45
6.5. Következtetések, problémák azonosítása, fejlesztési javaslatok	45
7. Fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	45
7.1. A településen élő fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői.....	45
7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása.....	46
7.3. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés	46
7.4. Következtetések, problémák azonosítása, fejlesztési javaslatok	47

8.	Helyi partnerség civil szervezetek.....	48
9.	A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	49
10.	Célkitűzések	50
11.	Intézkedési terv	52
12.	Záradék.....	59

Bevezetés

Magyarország biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési és egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.

A Magyarország az emberek fenti rendelkezések szerinti bármilyen hátrányos megkülönböztetését törvényei által szigorúan bünteti, ugyanakkor a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel segíti.

Magyarország az esélyegyenlőséget a társadalom számára fontos értéknek tekinti. Segíti elérni azt a célt, hogy megkülönböztetés nélkül mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a jó minőségű szolgáltatások elérésére, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal élő, milyen a származása vagy az anyai helyzete.

Az egyenlő bánásmód elvének betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása is. Magyarország nemzetközi kötelezettségeire, továbbá az európai közösségi jog vívmányaira tekintettel az Országgyűlés megalkotta az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló, módosított 2003. évi CXXV. törvényt. Az Országgyűlés, az Alaptörvény rendelkezéseire igazodva, e törvényben is elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen és hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára.

A Program kiemelt figyelmet fordít „*A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjairól szóló*” Kormányrendelet alapján elsődlegesen védettnek, illetve hátrányos helyzetűnek minősülő csoportok: **a mélyszegénységben élők, a nők, a fogyatékkal élők, az idősek és a gyermekek helyzetére.**

A Program egyes, a hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltárását, valamint esélyegyenlőségének előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz, különösen:

- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzése, megszüntetése;
- a foglalkoztatás, a szociális és egészségi helyzet és a lakhatás tekintetében
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása;

- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítása;
- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott, vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítése a döntéshozatalban, ill. a közügyek irányításában.

A Program az egyéb, esélyegyenlőség biztosítását célzó dokumentumokkal összhangban készült.

Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze Mosonszolnok község problémáit, lehetőségeit és segítse elő a településen élő hátrányos helyzetű személyek életminőségének javítását segítő intézkedési terv megfogalmazását.

1. Jogszabályi háttér

1.1. A program előkészítését előíró jogszabályi környezet

- Az Alaptörvény Szabadság és felelősség című fejezete deklarálja:

A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

A nők és a férfiak egyenjogúak.

Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket. (XV: cikk)

- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

A jogszabály feladatul adta a települési önkormányzatoknak, hogy ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadjon el.

A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét.

A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre, az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre, a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz

való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre, olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

A helyi esélyegyenlőségi programot a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el.

A települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

- 321/2011. (XII. 27.) Korm.rendelet a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról
- 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. E törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek1 esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása

- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
- 2012. évi I. tv. A Munka törvénykönyvéről
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Közhasználatú épületek akadálymentesítési kötelezettségéről szóló 1998. évi XXVI. tv.

- 2000. évi LX. törvény a foglalkoztatásból és a foglalkozásból eredő hátrányos megkülönböztetésről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1958. évi 42. ülészakán elfogadott 111. számú Egyezmény kihirdetéséről
- 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról
- 2004. évi CXXIII. törvény a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról
- 2011. évi CXII. tv. az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 176/2005. (IX. 2.) Korm. rendelet a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól
- Az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról
- 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről
- 10/2006. (II. 16.) OGY határozat az új Országos Fogyatékosügyi Programról
- 1982. évi 10. törvényerejű rendelet a nőekkel szembeni megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról 1979. december 18-án New Yorkban elfogadott egyezmény kihirdetéséről

Fontosabb fogalmak

- **Közvetlen hátrányos megkülönböztetés:** az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt tulajdonsága miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.
- **Közvetett hátrányos megkülönböztetés:** az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely az előző pontban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket

vagy csoportokat más, összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz.

- **Jogellenes elkülönítés:** az a magatartás, amely meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy személyek csoportját másoktól - tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül - elkülönít. Ez a rendelkezés nem sérthet alapvető jogot, nem biztosíthat feltétlen előnyt, és nem zárhatja ki az egyéni szempontok mérlegelését.
- **Települési esélyegyenlőségi program** - a Programban meghatározott célokkal összhangban - az önkormányzat/társulás helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyben elemzi a településeken élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat. Az önkormányzati esélyegyenlőségi program tartalmazza különösen a helyi közügyekkel és a települési önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését.
- **Esélyek javítása, kiegyenlítése:** Esélyeik javításán azt kell érteni, hogy a település javítja hozzáférésüket a már létező szolgáltatásokhoz, azaz nagyobb számban vehetik igénybe ezeket a szolgáltatásokat, illetve új szolgáltatásokkal látja el őket.
- **Esélyegyenlőség érvényesítése:** a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok iskolai végzettség megszerzésével tudjanak jobb életfeltételeket biztosítani. Cél, hogy javuljon ezen rétegek élete. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettségbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének növelése, szegregációmentes közoktatás ebben fontos eszköz lehet.
- **Hátrányos helyzetű gyermek/tanuló az,** akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította – továbbiakban: **hh-s**
- **Halmozottan hátrányos helyzetű** e csoporton belül, az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek; továbbiakban: **hhh-s**

- **Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló** az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján
 - a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
 - b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd; továbbiakban: **SNI**.

A 2012. szeptember 01-vel hatályba lépő nemzeti köznevelési törvény szerint: sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás bemutatása

Az esélyegyenlőséget segítő helyi rendeletek, határozatok a település szociálpolitikai intézkedéseit, ezzel kapcsolatos elveit határozza meg. Az önkormányzat rendeletében határozza meg a tulajdonában lévő bérlakás kiutalásának elveit, a rászorultságot a jogszabályi elvárásnál pozitívabban határozta meg. Rendeletében részletezi a gyermekes családok támogatását, az ezzel kapcsolatos ellátások biztosítását. A minőségi ellátások megszervezése érdekében a község a kistérségi együttműködésben biztosít szolgáltatásokat.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A település a Mosoni-síkságon helyezkedik el, a Szigetköz és a Fertő-Hanság-medence találkozásánál létező kistáj, nyugaton a Parndorfi-fennsíkig húzódik. Felszíne teljesen sík, tengerszint feletti magassága átlagosan 1-2 méterrel magasabb, mint a Szigetköz talajszintje. A község Győr-Moson-Sopron megyében az M1-es autópályától 6 km-re, az E65-ös főútvonaltól 4 km-re, a Hegyeshalom–Csorna–Szombathely-vasútvonal mentén fekszik, ahol vasútállomással is rendelkezik. A település megközelíthető: a 86-os úton Jánossomorja felől, vagy a 10-es útról Mosonmagyaróvárt elhagyva.

A község városias képe az egykori, szorgalmas sváb lakosság érdeme volt. A Fő utcai házaknak köszönhetően alakult ki az a kép, melyet a rendezési terv is rögzített. A magas szintű infrastrukturális ellátottság párosul azzal, hogy 22 utca teljes portalanítása megvalósult. Utcák nyitása történt az Újtelep felé is. Parkok, ligetek létesültek a gödrök helyén, a belső központi községrész megóvásával. A fontosabb intézmények, mint az általános iskola, az óvoda a község háza és a kultúrház felújítva néznek a település utcáira. A község büszkesége a 2004-ben avatott többfunkciós sportcsarnok. Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Mosonszolnok>

Demográfiai adatok

A 2012. évi adatok alapján **Mosonszolnok lakónépessége 1693 fő, állandó népessége 1733 fő.**

A Mosonszolnok demográfiai értelemben, az országos adatokhoz viszonyítva átlagos helyzetben van, lakosságának száma viszonylag állandó, illetve az természetes szaporodás mutatói megegyeznek az országos átlaggal.

A lakosság számának alakulása

év	lélekszám
1870. év	2052 fő
1910. év	2251 fő
1941. év	2813 fő
1949. év	1752 fő
1990. év	1567 fő
2001. év	1570 fő

Szembetűnő csökkenést jelent az 1941 és 1949 közötti időszak a lakosság lélekszámában, mely csak részben a II. világháború áldozatai miatt következett be. 1946 áprilisában minden mosonszolnokit, aki az 1941-es népszámláláskor anyanyelvüként a németet tüntette fel listázták (falu lakosságának 98%-a), majd ezeket a lakosokat elűzték a házaikból.

A magyar rendőrség négy, egyenként 1000 fős szállítmánnyal „kiszállítja”; azaz marhavagonokban (egyenként 30—35 fővel és személyenként 50 kg-os poggyással, de az ezt elrendelő előírás ellenére német pénz nélkül (Potsdamban a győztes hatalmak minden kitelepítendő után 300 RM-t követeltek!) Németországba deportálja. A mosonszolnokiak részéről nem ismeretes erőszakos ellenállás.

Mikor a mosonszolnokiakat vagonokba rakják, tömeges betelepülés indul, elsősorban Dél-Magyarországról, és a Szigetközéből, leginkább Ásványróróról, lakosságcsere címén a Felvidékről. A lakosság számának alakulása ezt követően enyhe csökkenést mutat, melynek mélypontja az 1990-es évek eleje, majd elsősorban a gazdasági fejlődés következtében a lélekszám is növekedésnek indul.

Az ország népességének korosztályos megoszlása:

	0-14 év	15-17 év	18-59 év	60 év felett
1990	20%	5%	56%	19%
2000	16,4%	3,6%	60%	20%
2007	15,1%	3,6%	60%	21,3%

Forrás: KSH statinfó

Mosonszolnok lakosságának vizsgálata kor megoszlás szerint

Hazánkat az elmúlt évtizedekben a népesség számszerű csökkenése mellett a rohamos előregedés jellemezte. Míg 1990-ben száz gyermekkorú (14 éves vagy fiatalabb) lakosra 65, 2000-ben 86, 2009-ben már 110 (65 éves vagy idősebb) időskorú jutott. Míg 1990-ben és még 2000-ben is a fővárost leszámítva mindenütt meghaladta a gyermekkorúak száma az időskorúakét, ez 2009-ben a 19 megyéből mindössze 4-re volt igaz. Az ország társadalmi fejlődését ez a demográfiai tendencia nehezíti.

Mosonszolnok népessége korosztályok és nemek szerint:

Korosztályok	férfiak	nők	összesen
Lakónépesség száma	867	826	1693
Állandó népesség száma	877	856	1733
a 0-2 évesek száma	33	27	60
a 3-5 évesek száma	30	29	59
a 6-14 évesek száma	76	66	142
a 15-18 évesek száma	45	54	99
a 19-24 évesek száma	96	93	189
a 25-44 évesek száma	294	273	567
a 45-54 évesek száma	107	94	201
a 55-64 évesek száma	102	108	210
a 65 év felettiék száma	94	112	206

Az állandó népességen belül a 18-59 éves korosztály a domináns. A települési mutatók szinte azonosak az országos átlagokkal.

A fenti mutatókból látható, hogy a Mosonszolnokon élők korösszetétele, több szempontból is eltérő, mind a megyei, mind az országos átlagokhoz képest. A 19-64 év közöttiek száma (1167 fő) az összes lakos 67,3%, ami átlagosnak mondható, ugyanakkor a 0-18 év közöttiek (360 fő) 20,8%-a és a 65 év felettiék (206 fő) 11,9%-a jobb a megyei és az országos átlagnál. Az arányokat nézve 100 kiskorú (18 év alatti) lakosra 58 (65 év feletti) idős ember jut. Minden szempontból pozitívként kell értékelni azt, hogy a vizsgált korosztályi csoportok közül a legnépesebb a 25-44 évesek (567 fő). A 6 év alattiak száma arányait tekintve (119 fő) nem marad el az utána következő csoportokétól, s ebben jobb a megyei és országos átlagnál.

A 6-14 év közöttiek (142 fő) és a 15-18 év közöttiek (99 fő) aránya hasonló a megyei és az országos átlagokhoz.

2.1. Kapcsolódás a helyi stratégiai dokumentumokkal

Mosonszolnok Község Önkormányzat Településfejlesztési Konceptiója és Programja olyan prioritásokat határoz meg, amelyekhez a települési esélyegyenlőségi terv hozzá tud járulni.

A program prioritásai a következők:

1. Társadalmi kapcsolatok erősítése, lakosságmegtartó és vonzó képesség fokozása: e területen a gyermekek helyben történő színvonalas ellátását, a szociális ellátás fejlesztését, (idősek nappali ellátása), faluképfejlesztést, természetvédelem, környezetfejlesztést emeli ki program, segítve ezáltal az egyenlő esélyek biztosítását és a minőségi élet feltételeit az itt élő lakosság számára. Az esélyegyenlőségi terv által megnevezett hátrányos helyzetű csoportok (idősek, gyermekek) helyzetének feltárása és támogatása kiemelt célja a programnak.

Turizmusfejlesztés

Gazdaságfejlesztés: az önkormányzat gazdasági tevékenységének kialakításával segíti a program a településen élők foglalkoztatását. Erősíti a hagyományos mezőgazdasági termelésen alapuló élelmiszer-feldolgozás lehetőségét a községben.

2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódása

Mosonszolnok a Mosonmagyaróvári Többcélú Kistérségi Társulás tagja. Az esélyegyenlőségi tervezés segíti a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a foglalkoztatási helyzetre, a gazdasági és oktatási, szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá. A térségben élők életminőségének javítása, az életszínvonal növelése a foglalkoztatottság szint emelésén és a megújulásra kész helyi közösségeken keresztül.

- Életszínvonal, munkavállalás helyi feltételeinek javítása, a településen munkahely-teremtési kezdeményezések támogatása.
- Fiatalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése
- Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása)
- Közbiztonság, bűnmegelőzés
- Ezek olyan átfogó célok, amelyek a kistérségi és a helyi szereplő által megvalósítandó fejlesztési tevékenységek számára is hosszú távon irányt mutatnak.
- Közösségek működése, azok szerepe, részvétele a különböző programokban.

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, adathiányok bemutatása.

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes. Az adatgyűjtést segítené az előző évi népszámlás településsoros adata, azonban ilyen jellegű összesítések még nem elérhetők a KSH honlapján. Az adatok gyűjtése elsősorban a nehéz helyzetbe került devizahiteles családokról, a fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről volt problémás.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A tavalyi felmérések szerint hazánkban 1,2 millió felett van a szegény emberek száma. Míg korábban az öregkori szegénység volt a jellemzőbb, napjainkban a gyermekeké vált azzá. Egyre többen tartoznak a mélyszegények közé is. Ők azok, akik folyamatosan csúsznak lefelé a lejtőn, s nincs számukra visszaút. A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója.

Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.” forrás: TÁMOP – pályázati kiírás. Ezen meghatározást alapul véve Mosonszolnok község nem tartozik a mélyszegénység által sújtott települések közé.

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociálisrászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítünk elemzéseket. A lakosság jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen, ennek megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más. Az ENSZ által használt abszolút mélyszegénységi küszöb szerint például ebbe a csoportba tartozók kevesebb, mint 1 dollárból élnek naponta. Ez a mérőszám elsősorban a fejlődő országokra jellemző, a fejlett világban, más mutatókat használnak. Így Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ez forintosítva Magyarországon 46.000 forint havi jövedelmet jelent. A fogalmak, mint látható, nem azonos élethelyzetet fednek, általánosan elmondható, hogy a szegényebb országok szegényei sokkal szegényebbek, mint a gazdagabb országban élő alacsony társadalmi státuszúak. Másik használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. Ez jelenleg Magyarországon a 62.000 forintos átlag havi jövedelem, ami az egyfős, a két fős, 3, 4, vagy ennél nagyobb családok esetére is vonatkoztatott átlagos mutató. Az ennél kevesebb

jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 30-35%-át teszi ki, köztük 850.000 gyermek. Ekkora tömeget a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát a minimálnyugdíj 28.000 forintos havi értéke alatti jövedelműeknél húzzák meg.

3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

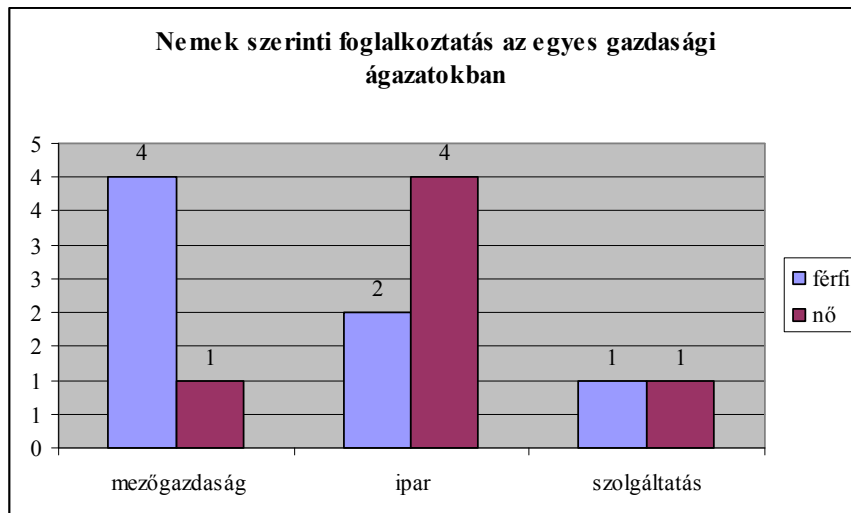
A községben élők foglalkoztatási helyzete kedvező. A 14 gazdasági társaságon kívül kb.50 egyéni gazdálkodó tevékenykedik és 2 jelentős ipari üzem, 1993-ban elkezdte működését a községben letelepedett német tulajdonú BOS Bt. járműalkatrészeket gyártó üzem, melyet 1995-ben újabb követett SMR Bt. - néven. Előbbi - az autóipar első magyar beszállítójaként - térelválasztó hálókat, csomagtéri borító rolókat, kalaptartókat stb. gyárt mintegy 750 dolgozó közreműködésével, utóbbi külső és belső visszapillantó tükröket, hátsó lámpákat, pótféklámpákat, s ezzel több, mint 1100 főnek biztosít munkát környezetünkben.

A jelenleg is működő mezőgazdasági üzemek és kisebb vállalkozások mellett a folyamatosan bővülő német és indiai tulajdonú üzemek a munkalehetőség korlátlan biztosításával, az adóforintjaival nemcsak a község, de a szűkebb régió meghatározó üzemeivel nőttek ki magukat. Az általános fejlődés mellett azonban még mindig vannak kiaknázatlan lehetőségek, főleg az idegenforgalom, a vendéglátás terén.

A község földrajzi fekvése, a teljes infrastruktúra, a megtalálható munka és egyéb lehetőségek biztosítják az itt élők és a letelepedni szándékozók életfeltételeit, megélhetését. (Forrás: a Hazánk könyvkiadó kiadványa)

A községben jelentős a mezőgazdasági ágazat is. Az utóbbi félévszázados hagyományos gabonatermesztés mellett a magra termesztett növények: mustár, a facélia, és az olajretek is megjelentek. Hagyományos a szarvasmarha tartás.

A tsz.-ek összevonásakor alakult az Újhelyi Imre Mezőgazdasági Termelőszövetkezet. Jogutódja 400 ha bérelt területen gazdálkodik és résztulajdona a mosonmagyaróvári nagyhírű tejüzemnek. Mára a termelőszövetkezet mezőgazdasági termelése megszűnt. A másik mezőgazdasági nagyüzem a Lajta-Hansági Állami Tangazdaság II. kerületi gazdaága volt. Ennek 1000 ha területe maradt. Ma a MEZORT Zrt. keretében működik.

Az önkormányzat becsült információi alapján Mosonszolnok községben a férfiak elsősorban a mezőgazdaságban dolgoznak, míg a nők az iparban. A szolgáltatás mindkét nem esetében kismértékű foglalkoztatást biztosít.

Időpont	Nyilvántartott összes állás-kereső	Több mint 1 éve	Járadék típusú ellátásban részesül	Segély típusú ellátásban részesül	RÁT, BPJ, RSZS	Munkavállalói korú népesség száma	Relatív mutató*	Arány szám**
2012. május	35	6	6	0	4	1195	2,92	0,36
2011. május	27	2	16	3	1	1197	2,29	0,27

*Relatív mutató - nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

** Arányszám - a relatív mutatónak az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

Forrás: http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=full_afsz_stat_telepules_adatok_2012

A nyilván tartott álláskeresők aránya a vizsgált két esztendőben növekedett. Míg 2011 hasonló időszakában a község foglalkoztatási mutatója jóval kedvezőbb volt, 1,5%-kal kedvezőbb volt a megyei és 5,3 %-kal az országos mutatóhoz képest, addig ez év májusában a megyei mutatónál 1%-kal, az országos mutatónál 5%-kal kedvezőbb. Idei évben a munkanélküliek jelentős aránya egy éven belül talál munkát, az egy évnél több álláskeresők aránya 17%. Az álláskeresők 28,6%-a részesül a munkavégzéshez kapcsolódó ellátásban, 31%-uk közmunkaprogramban vesz részt.

A nyilvántartott álláskeresők között az alacsony iskolai végzettségű munkavállalók vannak döntő többségben. A munkanélküliek között a felsőfokú végzettségűek aránya mindössze 3%.

A foglalkoztatás típusa szerint az álláskeresők 94%-a fizikai dolgozó, mindössze 6% szellemi foglalkozású. Csekély a pályakezdő munkanélküliek aránya is, mindössze 6%, ami csaknem egynegyede az országos mutatónak.

A települési önkormányzat az aktív korú nem foglalkoztatott személyek munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében foglalkoztatást szervez, melynek keretében különösen a rendszeres szociális segílyt kérelmező igényjogosult személyek foglalkoztatását kell biztosítani. A foglalkoztatási kötelezettség közmunka, közhasznú munka vagy közcélú munka (a továbbiakban együtt: az önkormányzat által szervezett foglalkoztatás) biztosításával teljesíthető. Az önkormányzat által szervezett foglalkoztatás időtartama legalább harminc munkanap, kivéve, ha az aktív korú nem foglalkoztatott személyt alkalmi munkavállalói könyvvel foglalkoztatják. Az alkalmi munkavállalói könyvvel közcélú munka keretében történő foglalkoztatásra abban az esetben kerülhet sor, ha a foglalkoztatás első napjától számított hat hónapon belül a foglalkoztatás együttes időtartama eléri a harminc munkanapot. A foglalkoztatás megszervezését az önkormányzat másik önkormányzattal létrehozott társulás vagy más szerv útján is végezheti.

Közcélú munka keretében foglalkoztatható

- a) a rendszeres szociális segílyt kérelmező igényjogosult,
- b) a rendszeres szociális segílyben részesülő,
- c) a települési önkormányzattal együttműködő aktív korú nem foglalkoztatott személy.

Aktív korúak ellátására jogosult a településen 10 fő, azaz az álláskeresők 30%-a.

3.3. Pénzbeli és természetbeli szociális ellátások

Fontos mérőszám lehet a **szociális ellátások** igénybe vételének aránya is, de e tekintetben Mosonszolnok nem áll rosszul.

Szociális helyzet mutatói, szociális támogatások, szolgáltatások

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. (1993. évi III. tv. A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról). A szociális ellátások a rászorultság mértékétől és okától függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt helyzetéből adódóan sújtják.

Az ellátások formái

A települési önkormányzat szociális rászorultság esetén - a szociális alapellátás keretében - a jogosult számára időskorúak járadékát, rendszeres szociális segélyt, lakásfenntartási támogatást, ápolási díjat, átmeneti segélyt állapít meg e törvényben, valamint az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzübeli ellátások).

A települési önkormányzat a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a szociálisan rászorultak részére a törvényben meghatározott pénzübeli ellátásokat kiegészítheti, valamint más pénzübeli támogatásokat is megállapíthat.

Minden települési önkormányzatnak kötelező szolgáltatása az étkeztetés és a házi segítségnyújtás.

Azokon a településeken, ahol kétezer főnél több állandó lakos él, az alapszolgáltatásokon felül kötelező biztosítania családsegítést, ahol háromezer főnél több állandó lakos él, ott a nappali ellátást is.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A szociális alapszolgáltatások közé falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás tartozik.

A települési önkormányzat az alapellátás keretében szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, közösségi ellátás és nappali ellátás keretén belül gondoskodik a rászoruló családok és betegek, az időskorúak, a fogyatékos személyek, a pszichiátriai betegek, a szenvedélybetegek, továbbá a hajléktalan személyek ellátásának megszervezéséről. A település által megadott adatok nem teljesek, így a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal által megadott információkat is figyelembe vettük a szociális szolgáltatások helyzetelemzése során.

Az **étkeztetés** keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. A jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg. Mosonszolnokon étkeztetést 5 fő igényelt, közülük 4 fő férfi és 1 fő nő.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

Biztosítani kell az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Az igénybevevők száma a koncepció felülvizsgálatakor 7 fő.

Legtöbb képviselőtestület **átmeneti segélyben** részesítette azokat az állampolgárokat, akik szorult helyzetükön az önkormányzathoz fordultak segítségért. Mosonszolnokon átmeneti segélyt 80-an kaptak.

A **temetési segély** olyan, szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátás, amelyet a települési önkormányzatok nyújthatnak a rászorultak részére. A temetési segélyt esetében a jogosultak körét, valamint az igénylés módját, azaz a temetési segély igénybevételének feltételeit a képviselőtestület önkormányzati rendeletben szabályozza. Így temetési segélyt ebben az évben 12 fő (7 férfi és 5 nő) kapott. **Köztemetésben** senki nem részesült.

Természetbeni juttatások közül a legnagyobb mértékű a **közgyógyellátás**. A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány (a továbbiakban: igazolvány) állítható ki. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítás által támogatott egyes gyógyszerekre, gyógyászati segédeszközökre, protetikai és fogszabályozó eszközökre, ideértve ezek javításának költségeit is, valamint a járóbeteg-szakellátás keretében gyógyfürdőben nyújtott fizioterápiás kezelésre. Közgyógyellátásban részesül a településen 74 fő (44 férfi 30 nő) részesült.

Rendszeres szociális segély

A települési önkormányzat rendszeres szociális segélyt állapít meg annak a személynek, aki

a) a 18. életévét betöltötte és aktív korú, továbbá

- munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, vagy
- vakok személyi járadékában részesül, illetőleg
- fogyatékosági támogatásban részesül,

b) aktív korú nem foglalkoztatott, feltéve, hogy megélhetése más módon nem biztosított.

Ápolási díj: Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult - a jegyes kivételével - a hozzátartozó, ha önmaga ellátására képtelen, állandó és tartós felügyeletre szoruló

a) súlyosan fogyatékos, vagy

b) tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

Súlyosan fogyatékos személy az, akinek

a) **segédeszközzel** vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik, vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik, és ezért kizárólag tapintó - halló - életmód folytatására képes,

b) **hallásvesztesége** olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére és spontán elsajátítására segédeszközzel sem képes és halláskárosodása miatt a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad,

c) **értelmi akadályozottsága** genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt közép-súlyos vagy annál nagyobb mértékű, továbbá aki IQ értékétől függetlenül a személyiség

egészét érintő (pervazív) fejlődési zavarban szenved, és az autonómiai tesztek alapján állapota súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető (BNO szerinti besorolása: F84.0-F84.9),

d) **mozgásszervi károsodása**, illetőleg funkciózavara olyan mértékű, hogy helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy állapota miatt helyváltoztatásra még segédeszközzel sem képes, vagy végtaghiánya miatt önmaga ellátására nem képes és állandó ápolásra, gondozásra szorul;

Tartósan beteg az a személy, aki a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézmény vagy illetékes szakrendelő intézet arra jogosult szakorvosa által kiadott zárójelentés, igazolás alapján a házi orvos szakvéleménye szerint előreláthatólag három hónapnál hosszabb időtartamban állandó ápolást, gondozást igényel.

Az ápolási díjra való jogosultság feltételeit a települési önkormányzat két évente legalább egyszer felülvizsgálja. Ápolási díjat 2011 év során 6 fő (1 fő férfi 5 fő nő) fő kapott.

Összességében megállapítható, hogy Mosonszolnok a szociális ellátások tekintetében átlagos képet mutat, ellátórendszere kiépített, ellátáshoz való hozzáférhetőség jó. Külön kiemelhető a fogyatékkal élők helyzete, akik a nyújtott szolgáltatások jelentős részét igénybe tudják venni.

Magas a családgondozást, védelembe vételt igénylők száma, sokan részesülnek rendszeres gyermekvédelmi támogatásban.

3.4. Lakhatás

A község infrastrukturális feltételei kedvezőek. Ivóvíz a lakások 93%-ban van, gáz hálózat a község teljes területén kiépített, a háztartások 54%-a igénybe is veszi ezt a szolgáltatást. Szennyvíz csatorna lefedettség 89% a településen a rákötött lakások arányában. A belterületi önkormányzati utak felújítása, illetve aszfaltozása folyamatosan történik, ütemezve. A beépült utcák aszfaltozására az önkormányzat beruházásában kerül sor a gazdasági terv szerint, így a belterületi utak aszfaltozottak, az önkormányzati utak az átlagnál jobb minőségűek.

Lakhatás	
Lakásállomány (db)	561
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	1%

Önkormányzati bérlakások száma	2
ebből szociális bérlakások száma	0
Infrastruktúra	
Vezetékes vízhálózat %-ban	93%
Csatornázottság %-ban	89%
Szilárd burkolatú út %-ban	100%

Egy-egy lakásban átlag 3 fő él. A lakások közel 1%-a tekinthető alacsony komfortfokozatúnak.

Az önkormányzata tulajdonában 2 lakás van, jelenleg 7 fő lakik az önkormányzati lakásokban.

A lakhatási feltételeket a lakásfenntartási támogatásokkal segíti az önkormányzat. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át, feltéve, hogy a lakásfenntartás elismert havi költsége a háztartás havi összjövedelmének 25%-át meghaladja.

A normatív lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani.

Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától. A településen lakásfenntartási támogatásban 8 fő (2 férfi 6 nő) részesült, valamennyi normatív lakásfenntartási támogatást kapott.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szoc. tv.) 38. § (9) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a települési önkormányzatok önkormányzati rendeletben határozták meg a helyi lakásfenntartási támogatás szabályait. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 128. § (2) bekezdése 2012. január 1. napjával módosította a Szoc.tv. hivatkozott rendelkezését, ezáltal megszüntetve a helyi lakásfenntartási támogatást és az annak szabályozására adott felhatalmazás.

A túlzott eladósodottság miatt ingatlanát egy család veszítette el eddig a községben.

A kilakoltatást követően 2010-ben a családot az önkormányzat helyezte el önkormányzati tulajdonú lakásba, melyből tájházat szeretett volna kialakítani.

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

Mosonszolnok községben szegregátum nem alakult ki.

3.6. Egészségügyi és szociális ellátásokhoz való hozzáférés

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdése az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. §-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

E fejezetben vizsgáljuk a település lakosságának egészségügyi helyzetét, az ellátáshoz való hozzáférést.

Az egészségügyi ellátás helyben a házi orvosi praxisokon keresztül valósul meg. A házi orvosi szolgálatot a Megyei Egészségbiztosító Pénztár finanszírozza. Az ellátás a lakosságszámtól függő fix finanszírozás, amit kiegészít a kártyával bejelentkezett betegek utáni teljesítménydíjazás. Mosonszolnokon a lakosság 96,8%-a adta le betegkártyáját valamely házi orvosnak.

Az egészségügyi alapellátáshoz csatlakozó Házi orvosi Központi Ügyeleti feladatokat külön megállapodás alapján biztosítják. A járóbeteg-szakellátás Győrben, Mosonmagyaróváron, valósul meg. A fekvőbeteg ellátást 50 km-en belül 3 kórház is biztosítani tudja. Járóbeteg szakrendelésre és kórházi ellátásra általában a mosonmagyaróvári Karolina Kórház és Rendelőintézetbe utalják be a betegeket, de szükség esetén Győrben is igénybe vehetik a szakellátást.

Kórházak száma 50 km-en belül		Győr, Mosonmagyaróvár,
Sürgősségi ellátást nyújtó intézmények száma	2	Győr, Mosonmagyaróvár,
Emlőszűrő-állomás 100 km belül	3	Győr, Mosonmagyaróvár, Csorna
Méhnyak szűrő szakrendelők száma 30 km-en belül	3	Győr, Mosonmagyaróvár, Csorna

Fogyatékos személyek rehabilitációja, habilitációját biztosító intézmények száma	2	Győr, Mosonmagyaróvár,
---	---	------------------------

Az életminőség javítását szolgáló egészségügyi intézkedések biztosításával egyetért a válaszadó lakosság nagyobb része.

A községben biztosítottak a család és nővédelmi gondozás, az ifjúság-egészségügyi ellátás.

A háziorvosi és házi-gyermekorvosi ellátásra a településen vegyes praxis szerveződött, így az iskola orvosi ellátás és a védőnői szolgáltatás is megszervezett.

A szűrővizsgálatokat különböző intézményekben, vagy a háziorvos által helyben szervezett szűréseken vehetik igénybe, de az ezeken való részvételről a településen nem rendelkeznek adatokkal.

A kötelező védőoltások jelentősége a településen általánosan elismert, s nem jellemző, hogy maradnának ki állampolgárok a védőoltásból.

A községben vegyes fogorvosi praxis is működik, de a fogorvosi rendelő Mosonmagyaróváron van.

Összességében megállapítható, hogy Mosonszolnok lakosságának egészségi állapota jó, az ellátórendszer kiépített, a településen hozzáférhető.

A falu lakosságának egészségi állapotát kedvezően befolyásolja az aktív korú lakosság körében, előnyös foglalkoztatás, a jó minőségű lakhatási körülmények, és feltehetően a mozgásos tevékenységekben és közösségekben gazdagabb, a rokonsági kapcsolatokat ápoló falusi életmód is. A betegségstruktúra azonban hasonló a magyarországi népesség mutatóihoz, főként a magas létszámú 50 év feletti népesség tipikus betegségeit jelzik az adatok. A megelőző szűrővizsgálatokon való részvétel szervezettsége, s nyilvántartása hagy kívánni valót maga után.

A megelőzés egyik fontos formája a szűréseken való részvétel, melyről azonban nem rendelkeznek adatokkal. A községben lehetőség van az egészségnapok szervezésére, mely számos további szűrésre is lehetőséget adna. (vércukor, koleszterin, csontritkulás stb.) Az önkormányzatnak és a helyi civil szervezeteknek hasznos szerepet kell vállalniuk az 50 év feletti nők körében a méhnyakrák és a mellrák megelőzését szolgáló szűrővizsgálatok népszerűsítésében. A HPV oltásokat az általános iskola 7. osztályában - folyamatosan – anyagilag is támogatja az önkormányzat.

Az egészségmagatartást támogató, *sportolásra* lehetőséget biztosító infrastruktúra kedvező a községben.

3.7. Közösségi viszonyok

A település életében fontos szerepet töltenek be közösségi szinterek, a sport, a művelődés helyi feltételeinek biztosításával.

A helyi közösségi együttélés fő jellemzője a társadalmi szolidaritás, ami megnyilvánul a településen élő idősök és gyermekek irányába.

A településen a kulturális ágazat is hozzájárul a község békés, kiegyensúlyozott közösségi életéhez. A község könyvtára heti 20 órában áll a polgárok rendelkezésére.

Nagyon magas a könyvtárt látogatók száma, 331 fő. Az éves kölcsönzések száma eléri a 6071. Az önkormányzat támogatja a kulturális ágazatot, feladatokra az éves költségvetésének 6%-t fordítja.

3.8. Roma kisebbségi önkormányzat

A községben magyar nemzetiségű állampolgárok élnek, így kisebbségi önkormányzat, közöttük roma kisebbségi önkormányzat nincs.

3.9. Problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek

A község nem a mélyszegénység által sújtott települések közé tartozik, azonban ez nem jelenti azt, hogy a településen nem szorulnak az állampolgárok támogatásra.

- A foglalkoztatási szint kedvező, a községben az átlagnál alacsonyabb az álláskeresők száma, azonban a gyermeküket egyedül nevelő álláskereső szülők támogatása, segítése szükséges.
- A településen élők egészségi állapotának megőrzése és a megelőzés egyik fontos formája a szűréseken való részvétel. Az önkormányzatnak és a helyi civil szervezeteknek hasznos szerepet vállalniuk az 50 év feletti nők körében a méhnyakrák és a mellrák megelőzését szolgáló szűrővizsgálatok népszerűsítésében, a helyi szűréseken elsősorban a hátrányos helyzetű csoportok tagjainak részvételét növelni kell. Egészségügyi szűréseken való lakossági részvétel ösztönzése, a szűrések kiterjesztése különböző egészségügyi területekre.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.1. A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mosonszolnokon élők korösszetétele, több szempontból is eltérő, mind a megyei, mind az országos átlagokhoz képest. A 19-64 év közöttiek száma (1167 fő) az összes lakos 67,3%, ami átlagosnak mondható, ugyanakkor a 0-18 év közöttiek (360 fő) 20,8%-a és a 65 év feletti (206 fő) 11,9%-a jobb a megyei és az országos átlagnál. Az arányokat nézve 100 kiskorú (18 év alatti) lakosra 58 (65 év feletti) idős ember jut. Minden szempontból pozitívként kell értékelni azt, hogy a vizsgált korosztályi csoportok közül a legnépesebb a 25-44 évesek (567 fő). A 6 év alattiak száma arányait tekintve (119 fő) nem marad el az utána következő csoportokétól, s ebben jobb a megyei és országos átlagnál.

A 6-14 év közöttiek (142 fő) és a 15-18 év közöttiek (99 fő) aránya hasonló a megyei és az országos átlagokhoz.

A gyermekek helyzete átlagosnak mondható a településen. Alacsony a családgondozásban részesülők száma, bár a gyermekjóléti szolgáltatás igénylése átlagos. 35-en részesülnek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ami a gyermeklétszámhoz viszonyítva alacsonyabb az országos átlagnál, vagyis kijelenthető, hogy a falu e tekintetben is jól áll.

Gyermekjóléti szolgáltatást a településen 2011 év során 15 főt vett gondozásba, ami nem magas, de az előző évekhez viszonyítva emelkedést mutat (2010-ben 11 fő). A gyermekvédelmi szakellátások az ellátásra kötelezett Győr-Moson-Sopron Megyei Intézményfenntartó Központ által üzemeltetett intézményekben (TEGYESZ, Megyei Gyermekvédelmi Központ) biztosítottak.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi

szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell, a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz. Továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését. A tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben lévő családokat segítő szolgáltatásokat. Családsegítésben a településen az esetek száma 6, ami a lakosság számához viszonyítva nagyon alacsony. A gyermekjóléti szolgáltatás eredményességét mutatja, hogy családból kiemelésre nem került sor.

4.2. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók közoktatási lehetőségei

A 2011. évi CXCV tv a nemzeti köznevelésről határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók körét. A 4.§ 12. pont alapján: kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló. A jogszabály hatáskörbe lépése 2012. szeptember 01.

Mosonszolnok Község Képviselő-testülete egy óvodát, és egy általános iskolát tart fenn a településen a gyermekek/tanulók napközbeni ellátásának biztosítása érdekében. Mindkét intézményt a település egyedül, önállóan működteti.

Feladatellátási hely megnevezése	Főállású pedagógusok létszáma	Gyermekek, tanulók száma	HH gyermekek, tanulók száma	HH gyermekek, tanulók %	HHH gyermekek, tanulók száma	HHH gyermekek, tanulók %	SNI gyermekek, tanulók száma	SNI gyermekek, tanulók %
Napköziotthonos Óvoda	5	74	4	5,41%	0	0	3	4,05%
Általános Iskola	15	147	23	15,64%	4	2,72%	21	14,29%
Összesen	20	221	27	12,21%	4	2%	24	11%

A községben a hh-s arány 2,3%-kal magasabb Győr-Moson-Sopron megye átlagos mutatójánál. A két intézmény között azonban szembetűnő a különbség. Mindkét intézménybe járó gyermekek/tanulók alapvetően Mosonszolnokról érkeznek, mégis az óvoda és iskola hh-s arányai között az eltérés négyszeres, ez a tény figyelmet érdemel. Az iskolába a tanulók kb. 1 ötöde Újrónafőrről érkezik, nagyon sok hh és hhh-s tanulóval. A településen **HHH-s** tanulót nem tartanak nyilván. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 35 fő. A szülők egy esetben sem nyilatkoztak halmozottan hátrányos helyzetről, ami a későbbiekben gondot jelenthet, annál is inkább, mert az iskolában így is tartanak nyilván hhh-s tanulókat. Szükséges a szülői nyilatkozatok beszerzése.

2011 év során 1 alkalommal indult büntető eljárás családon belüli erőszak miatt.

A községben kiemelkedően magas a SNI-s gyermekek/tanulók aránya. Így összesítve is 4%-kal meghaladja az országos 7%-os iskolai átlagot. A gyermekek/tanulók fejlesztése komoly figyelmet igényel mindkét intézménytől.

A település bölcsődével, óvodával és iskolával is rendelkezik.

Óvoda

A szülők szívesen járatják óvodába gyermekeiket a községben, sőt, annak ellenére, hogy az intézmény nem intézményfenntartó társulásban működik, a gyermekek 4%-a bejáró. Az intézmény 3 csoportos, 70 férőhellyel rendelkezik, így a kihasználtsági mutató jelenleg 105,7%.

Az intézmény a szülői igények alapján tervezte nyitva tartását. Az óvodai csoportokat az életkor szerint alakította ki az intézmény, ami jelentős létszámbeli eltéréseket okoz. A gyermekeknek nem biztosít egyenlő esélyeket az óvodai foglalkozásokhoz, lehetőségekhez ez a jelentős különbség. Különös figyelmet igényel, hogy az óvoda kiscsoportjában az óvónő nem megfelelő szakképzettségű, a gyermekek létszáma itt a maximális létszámot 28%-kal (Ktv. 3. sz. melléklet I.) meghaladja.

Óvodai csoportok neve	létszám	hh-s	hh-s arány	hhh-s	hhh-s arány	SNI-s	SNI-s arány
Kis	32	1	3,13%	0	0		
Középső	26	1	3,85%	0	0	2	7,69%
Nagy	16	2	12,50%	0	0	1	6,25%

Az óvodába járó gyermekek szociális helyzete kedvező. Halmozottan hátrányos helyzetű kisgyermek nincs az intézményben, ami a szülők iskolai végzettségéről szóló nyilatkozatok pontos kezelésének kérdését veti fel. Az intézményben magas a SNI-s gyermekek aránya, ami azt mutatja, hogy a pedagógusok az időben történő kiszűrést kezdeményezik, hogy a gyermekek mielőbb kapják meg a fejlődésükhöz szükséges pedagógiai fejlesztést.

Az óvodában a nevelő feladatot ellátó pedagógusok száma kevés, a csoportonként 2 fő óvodapedagógus hiányzik, továbbá egy óvodapedagógus helyett gondozónőt foglalkoztat az intézmény. Az elmúlt 3 évben a pedagógusok közül mindössze 1 fő vett részt módszertani (drámapedagógia) képzésen, ami csekély arány.

Az óvoda infrastrukturális feltételeiről az önkormányzat lehetőségeihez mérten gondoskodik. Az intézményt 1906-ban építették és 2004-ben teljes körű felújításra került sor. Fejlesztő szoba van az óvodában, amit igény szerint használnak a gyermekek, azonban tornaterem nincs, de használják a közvetlen szomszédságban épült sportcsarnokot.

Iskola

Mosonszolnok általános iskolája normál tanterv szerint neveli/oktatja a tanulókat, fogadja az SNI-s diákokat is. A diákok 25%-a bejáró, bár az intézmény nem társulásban fenntartott. Főleg az alsóban magas a bejárók aránya, 30%. A bejárók Mosonudvar és Újrónafő községből, valamint Mosonmagyaróvárról érkeznek.

osztály	létszám	hh-s	hh-s arány	hhh-s szám	hhh-s arány	SNI-s	SNI-s arány
1.	17	6	35,29%	4	23,53%	2	11,76%
2.	21	3	14,29%	0	0,00%	1	4,76%
3.	24	2	8,33%	0	0,00%	1	4,17%
4.	24	5	20,83%	0	0,00%	8	33,33%
5.	17	2	11,76%	0	0,00%	5	29,41%
6.	16	3	18,75%	0	0,00%	2	12,50%
7.	14	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
8.	14	2	14,29%	0	0,00%	2	14,29%
Összesen	147	23	15,64%	4	3%	21	14%

Az iskolába járó tanulók 21,09 %-a hátrányos helyzetű, 3% halmozottan hátrányos helyzetű diák. Ez utóbbi mutató a magas hh-s arányhoz képest kevés.

Az iskolában lévő SNI-s tanulók aránya kiemelkedően magas, kétszerese az országos iskolai SNI-s átlagnak. Különösen két évfolyam kiemelten terhelt az SNI-s diákok ellátásával.

Az SNI-s tanulók integrált nevelésben, oktatásban részesülnek. Az iskolában kiemelkedően magas az egyéb ok miatt speciális fejlesztésben részesülők száma: 18 fő, ami azt mutatja, hogy az országos tendenciától eltérő módon jelentkezik az SNI-s igény a településen. Részképesség zavar mindössze 3 tanuló lett SNI-s.

Az intézmény egy fő **gyógypedagógust** óraadóként foglalkoztat, egy gyógypedagógus pedig a napközis feladatainak ellátása mellett foglalkozik az SNI-sek egy részével.

Az iskola kiemelt figyelmet fordít az eredményes fejlesztésre, ami a lemorzsolódás, a kompetenciamérés eredményeinek elemzése és a továbbképzés területén követhető nyomon.

Lemorzsolódó diák kevés van az iskolában. Évfolyamismétlők aránya az utóbbi évben magas volt, 2,7 % magántanuló, hiányzás miatti ismétlő egyetlen vizsgált tanévben sem volt. Általában nem jellemző a hh-s tanulók évismétlése, egyetlen tanévben volt 2 fő a vizsgált időszakban.

A kompetenciamérés eredményeit az iskola folyamatosan elemzi. A mutatók az országos átlaghoz közeli eredmények. A vizsgált első tanévhez képest javuló eredményeket ért el az iskola. Az eltérés 100 képességpont körül mozog maximum pozitív, vagy negatív irányban mindkét kompetencia területen.

A két kompetenciaterület mutatói nem térnek el egymástól jelentős mértékben, de a szövegértés eredményei jobbak. Hasonló következtetésre jutunk a két évfolyamon mért eredmények összevetésével is, a 6. és 8. évfolyamosok teljesítménye kiegyensúlyozott.

Az egyenlő esélyek biztosítása területén nagyon fontos, hogy a hh-s tanulók mutatói hogyan alakulnak az iskolai mutatókhoz viszonyítva. Az intézménynek elemezni kell valamennyi hh/hhh-s tanuló mutatóját, mivel az intézményben jelentős arányban vannak jelen, felzárkóztatásuk az iskola egyik fő eredményességi mutatója.

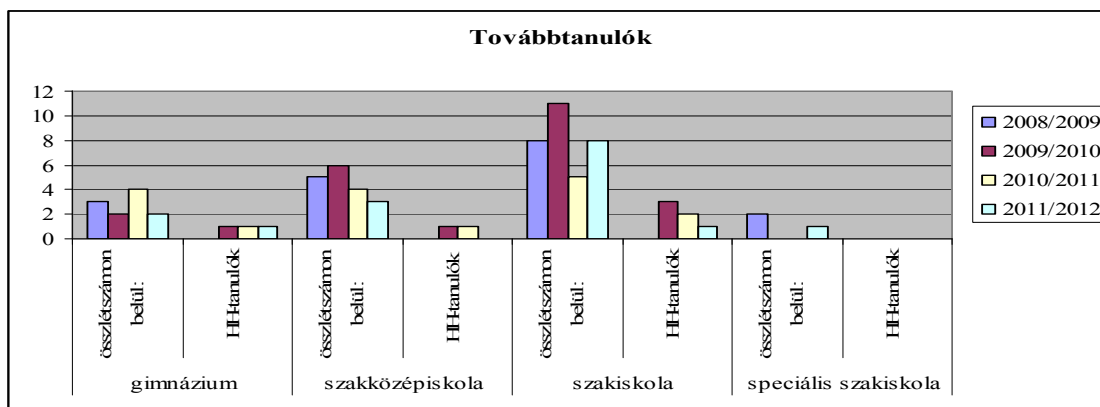
Országos kompetenciamérés eredménye	2008		2009		2010			2011		
	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HH tanulók átlaga	Országos átlag
Szövegértés										
6. évfolyam	1473	1500	1523	1489	1521		1483	1447		1465
8. évfolyam		1579	1568	1563	1592		1583	1649		1577
Matematika										
6. évfolyam	1395	1500	1444	1484	1495		1498	1471		1486
8. évfolyam		1601	1597	1605	1475		1622	1522		1601

Továbbtanulás

Valamennyi tanuló továbbtanult, látván, hogy magas az SNI-s diákok aránya az iskolában, bár mindnyájan integrált nevelés/oktatásban részesülnek, mégis vannak speciális szakiskolában továbbtanuló diákok, ami a további eredményes munkaerőpiaci integrációjukat nem feltétlenül

segíti. A speciális szakiskola az integráltan nem nevelhető tanulók számára nyújt speciális szakiskolai továbbtanulást.

A diákok továbbtanulási mutatói alapján 50% felett választják az érettségit adó képzésben való részvételt. A hh-s diákok mutatói nem térnek el jelentős mértékben az iskolai eredményektől, bár a szakiskolai képzést arányaiban jóval többen választják, mint az érettségit adó képzési formát.

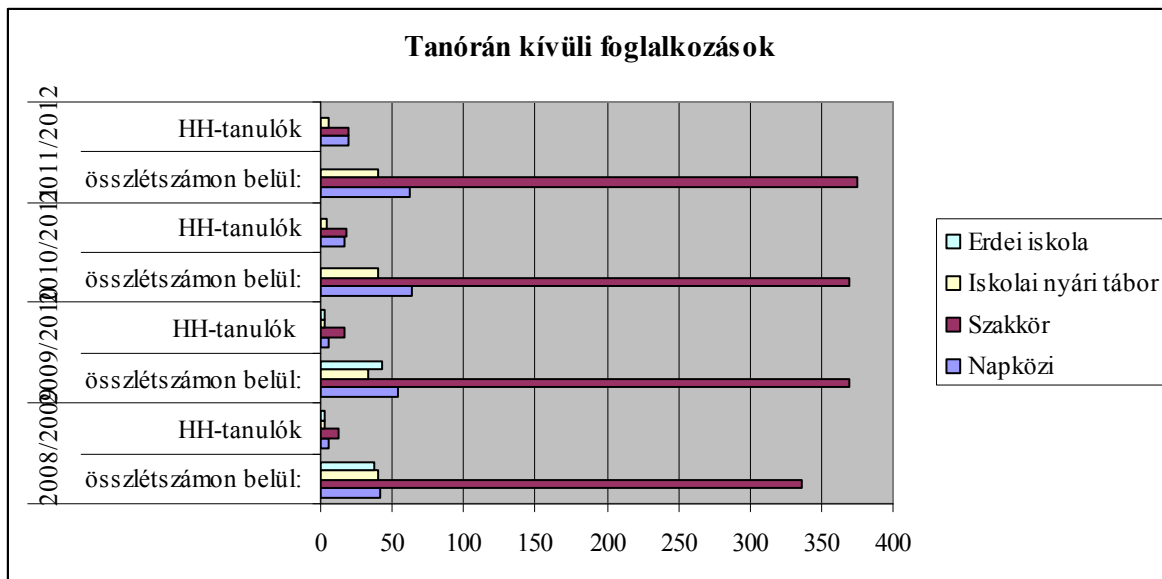

Tanórán kívüli programok

Az iskola számos szabadidős, illetve a tanórai kereteken kívül megvalósuló tevékenységet kínál a diákoknak. Legtöbben szakkörre járnak, általában átlag 2-nél is többre, de az alsósok több mint fele választja a napközit is. Az erdei iskola a pedagógiai programba ágyazottan valósul meg egy-egy osztályra, csoportra vonatkozóan, ugyan nincs is minden évben, de lehetőségeihez mérten igyekszik az iskola biztosítani ezt a szabadidős foglalkozási formát is. A nyári tábor egy-egy csoporttal minden évben megvalósult.

A tehetséggondozás legfontosabb színterei a szakkörök, az iskola fontos feladata, hogy olyan foglalkozásokat kínáljon a diákoknak, amelyek érdeklődési körüknek megfelel, hozzájárul a tanulás iránti belső motiváció fejlesztéséhez és a speciális kompetenciák fejlesztését is lehetővé teszi.

A hátrányos helyzetű tanulók azonban iskolai arányukhoz mérten nagyon csekély mértékben vesznek részt ezeken a programokon. Legkevesebben a szakköröket látogatják, arányuk legmagasabb a napköziben.

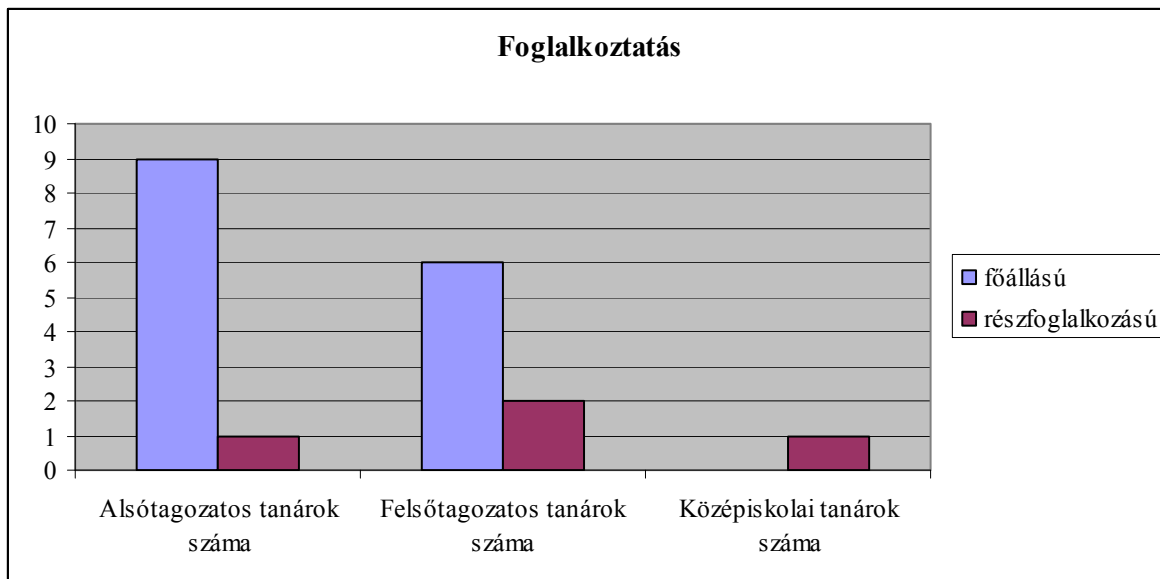

Az egyenlő esélyek biztosítása érdekében az iskola a hh-s tanulók részvételét támogatni kell az iskolának e programokon.

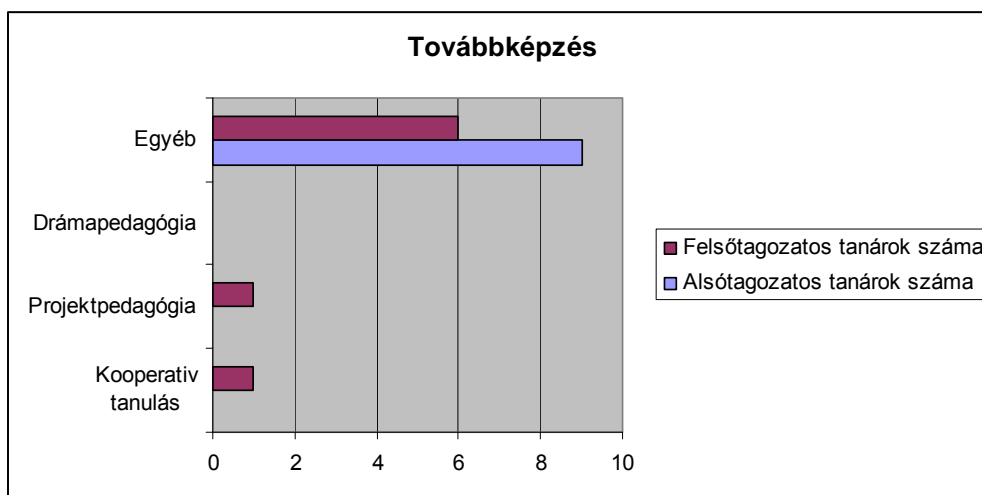
Az Arany János Tehetségprogram a hátrányos helyzetű, tehetséges tanulók középiskolai fejlesztését segíti. Örömteli, hogy az iskola erre a programra figyelmet fordít és tanévenként törekszik 1-1 tanuló életútját oly módon segíteni, hogy megkaphassanak mindent annak érdekében, hogy a szociális hátrány a továbbiakban ne jelentsen számukra nehézséget tehetségük kibontakoztatásában.

Humán erőforrás

Az iskolában a pedagógusok megfelelő végzettséggel látják el a nevelés/oktatás feladatát. A szükséges szakképzettség azonban esetenként hiányzik, a 7. és 8. évfolyamon a technika és a rajz órákat nem megfelelő szakképzettséggel rendelkező kolléga látja el. (Az egyik nevelő technika szakkollégiumi, a másik rajz intenzív végzettséggel rendelkezik) Az intézmény igyekszik nem főállásban foglalkoztatott munkavállalókkal is segíteni a szakos ellátást.

Az iskola pedagógusai teljes létszámban részt vettek az elmúlt 2 évben továbbképzésen, mint ahogy azt az ábra is mutatja. Mindkét képzés olyan volt, hogy hasznát vettük a hátrányos helyzetű és a valamilyen okból lemaradó tanulók fejlesztésében felzárkóztatásában, hiszen nagy segítséget nyújtott a differenciálásban is. 2010-ben a memóriatechnikák és tanulási módszerek alkalmazásának lehetőségeiről, 2012-ben pedig a tanulásmódszertan tanítása c. továbbképzésen vett részt a teljes tantestület, sőt még a gyesen lévő kolléganő is. A hh-s fejlesztést kimondottan támogató képzésen senki nem vett részt.

Infrastruktúra

Az iskola épülete 1984-ben készült el, 2005-ben teljes körű felújításra, bővítésre került sor, így az intézmény egy XXI. igényeknek megfelelő, amelyben a speciális igényű diákok fejlesztését egyéni fejlesztő szoba segíti, az informatikai képzés a számítástechnika tanteremben történik, ahol

korszerű, internet hozzáféréssel rendelkező számítógéppark került kialakításra. A tanulók étkeztetését az óvodai ebédlő biztosítja. A diákok a tanrendbe illesztetten használják ezeket a tantermeket, így az egyenlő hozzáférés esélye minden tanulónak biztosított. Az iskola tornateremmel nem rendelkezik, de a község jól felszerelt tornacsarnokát használja az intézmény a mindennapos testmozgás és testnevelés megvalósítására.

Az SNI-s foglalkozásai és a logopédiai foglalkozások is az óvodában lévő logopédiai fejlesztő szobában, illetve az iskola fejlesztő szobájában folynak.

eszköz/létesítmény	darab	az eszközt / létesítményt használó						
		gyermek- tanulók száma	HH gyermek- tanulók száma	HH- tanu- lók aránya %	HHH gyermek- tanulók száma	HHH gyermek- tanulók aránya %	sajátos nevelési igényű gyermek- tanulók száma	SNI gyermek- tanulók %
egyéni fejlesztő szoba	1	14	3	21,43%	0	0,00%		
nyelvi labor	0	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
szükségterem	0	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
számítástechnikai szaktanterem	1	147	21	14,29%	4	2,72%	21	14,29%
számítógép (min. P4 szintű)	18	147	21	14,29%	4	2,72%	21	14,29%
ebből internet hozzáféréssel:	18	147	21	14,29%	4	2,72%	21	14,29%
tornaterem	0	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%

Intézményi kapcsolatok

Az iskola a Családsegítővel, a Gyermekjóléti szolgálattal és a községben dolgozó védőnővel az iskolával szoros együttműködésben látja el feladatát.

A diákjait arra neveli, hogy a civil szervezeteken keresztül felelősen vegyenek részt a helyi közéletben. Az iskola a helyi civil szervezetekkel szorosan együttműködik, a Kulturális Egyesület, a Tűzoltó Egyesület, Gazdaklub, Mosonszolnok Községért Közalapítvány és a Sportegyesületek a helyi közösségi élet megalapozói.

Összegzés: Magas színvonalon működő óvoda és iskola neveli/oktatja a gyermekeket/tanulókat.

Azonban a településen HHH-s tanulókat nem tartják nyilván. A szülők egy esetben sem nyilatkoztak halmozottan hátrányos helyzetről, ami a későbbiekben gondot jelenthet. Szükséges a szülői nyilatkozatok beszerzése.

4.3. Problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók ellátása érdekében a legfontosabb a gyermekek/tanulók pontos számának meghatározása.

- A településen szükséges a halmozottan hátrányos helyzetűek pontos számának meghatározása annak érdekében, hogy a gyermekek/tanulók a fejlesztésükhöz szükséges valamennyi segítséget eredményességük érdekében megkaphassák. A gyermekvédelmi kedvezményben részesülő szülők megfelelő tájékoztatása az iskolai végzettségről szóló nyilatkozatok beszerzése érdekében, a hhh-s gyermekek/tanulók pontos beazonosítása, a felzárkóztatás érdekében az egyéni fejlesztés biztosítása. A rászoruló óvodás korú gyermekek részére az óvodáztatási támogatás biztosítása.
- 2014. szeptember 01-től a 3 éves korú kisgyermekek óvodáztatását az önkormányzatnak biztosítani kell. Jelenleg az intézmény kihasználtsága 100% feletti. Célszerű felmérni a várható igényeket és ennek megfelelően a férőhelyeket számba venni, továbbá az óvodában a rendelkezésre álló humán erőforrás kevés, illetve nem megfelelő végzettségű, a foglalkoztatás tervezésekor a jogszabályok betartása mellett törekedni kell a megfelelő végzettségű pedagógusok foglalkoztatására.
- Az egészségvédelemre, egészségtudatos életvitelre és a megelőzésre vonatkozó ismereteket beépítése a közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjába (a közoktatás minden szintjén, óvodától a középiskoláig); és az óvodás és iskolás korosztályt közvetlenül célzó helyi egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése és támogatása, kiemelt figyelemmel a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek és családjaik aktív bevonására.
- Az alapfokú oktatás során a kiemelt figyelmet igénylő tanulók eredményeinek értékelése pl. a kompetenciamérésen, összevetve az iskolai átlaggal, negatív eltérés esetén egyéni fejlesztés az eredményesség érdekében, a tanórán kívüli programokon a hh-s tanulók részvételi arányának növelése szükséges a szociális felzárkóztatás érdekében. A pedagógusok részére jóval szélesebb körben kell továbbképzést biztosítani, elsősorban a tantestület egészére kiterjedő képzések a hatásosak a módszertani megújulás területén.
- Kiemelten fontos az óvodás- és iskoláskorú gyerekek esetében az egészséges étkeztetés biztosítása a helyi nyersanyagok felhasználásával.

5. A nők helyzete

Nemek szerinti összetétel

A nemek szerinti összetételt a megye és Mosonszolnok vonatkozásában a társadalom egészében tudtuk vizsgálni. Míg a megyében a nők magasabb arányban vannak jelen, addig Mosonszolnokon a férfiak száma magasabb, de a különbség elhanyagolható mértékű. Gyermekkorban és a 18 év alatti lakosság esetében a nemek összetételére a megyei adatok alapján a férfiak magasabb aránya jellemző, ez az eltérés itt is érzékelhető. Jelentős eltérés a következő életszakaszokban sem mutatkozik, ahol a férfiak aránya kismértékben tovább növekszik, nem úgy, mint a megyei és országos adatokban. A 65 év felettiéknél a nők száma magasabb, de az eltérés itt sem jelentős.

A nők részéről a társadalom egészében várható magasabb átlagéletkor miatt azonban az idősebb korosztályokban arányuk felülreprezentált. Az arányok közelítenek az országos és a megyei átlagokhoz.

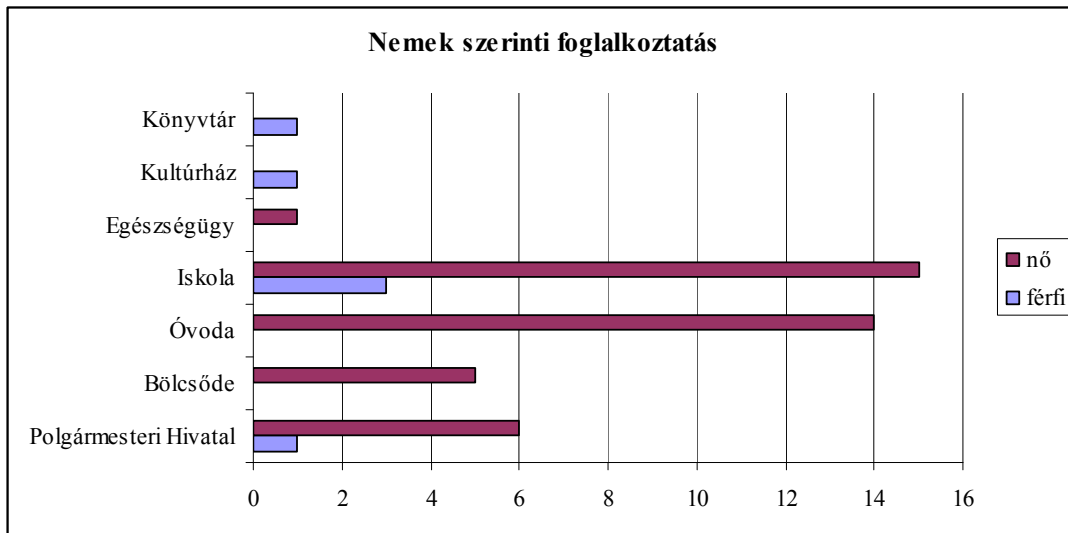
Nők, férfiak aránya a lakónépességben:

Nemek	összesen	0-14 éves	15-18 éves	19-64 éves	65 év felett
Nők	856 fő	122 fő	54 fő	568 fő	112 fő
Férfiak	877 fő	139 fő	45 fő	599 fő	94 fő

5.1. A nők gazdasági szerepe, esélyegyenlősége

A foglalkoztatás egyik meghatározója az iskolai végzettség, mely tekintetében a nők általában az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség és a magas iskolai végzettséggel rendelkező népesség arányában felülreprezentáltak. A községben a nők foglalkoztatásával kapcsolatban az önkormányzat által működtetett intézmények egy részének vonatkozásában vannak mutatóink. A Körjegyzőségben általában nőket foglalkoztatnak, mindössze 1 férfi mellett 9 fő nő dolgozik, 2 fő

részmunkaidőben. Ugyanígy az egészségügyben és a közoktatási intézményekben a női munkavállalók száma magas, arányuk 88%.

A nők bérezésével kapcsolatos információink nincsenek, de feltételezhető, hogy a jövedelemarányok a régióban jellemző mértékben eltérők Mosonszolnokon is, a nők kárára. A jövedelmi hátrány 16% a nők esetében, bár ágazonként kissé eltérő mértékben. Az alacsony foglalkoztatási státuszban a nők fizetése nem olyan nagymértékben tér el, mint a magasabb iskolai végzettséget megkívánó állásokban.

5.2. A munkaerőpiaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

A községben működik olyan intézményhálózat, amely a gyermekek nappali ellátását biztosítja. A település biztosítja a bölcsődei ellátást, ami előremutató önkormányzati intézkedés volt.

A településen nincs olyan kezdeményezés, ami a családbarát munkahelyek kialakítását, a nők alternatív foglalkoztatását segítő, a családi kötelezettségeknek való megfelelést segítő vállalkozásokat elismerné, ösztönözné. Ennek ellenére az önkormányzat és intézményei élnek a részmunkaidős foglalkoztatás lehetőségével. Minden esetben női munkavállalókat érint ez a foglalkoztatási forma.

5.3. Anya-és gyermekgondozás

Biztosított-e a településen a család és nővédelmi gondozás? (Eütv.) (Családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós szoptatós anya gondozása)

A család- és nővédelmi gondozás célja, hogy a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeit elősegítse a fogamzás előtti gondozás és a genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás alapján (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása). A községben dolgozó védőnő segíti ezt a fajta a gondozást.

A településen az előző években (2008, 2009) nem volt, aki 18. életévének betöltése előtt szült.

5.4. Nőket ért erőszak

Nőkkel kapcsolatos erőszakos cselekedetről nem tud az önkormányzat a vizsgált két év egyikében sem. 1 esetben van tudomásuk családon belüli erőszakról. Nagyon nehéz sok esetben feltárni az ilyen jellegű problémákat, akár család, akár párkapcsolat esetében. Épp a nők azok, akik a lehető legtovább próbálnak úgy tenni, mintha mi sem történne, ezzel nehezítve a probléma megoldását. Az önkormányzat támogat női érdekeket, jogot védő, áldozatokat segítő szolgáltatást, terhesgondozást.

A település közbiztonságának egésze azonban az utóbbi években negatív irányba változott. Nőtt a bűnesetek száma 2005 és 2011 vonatkozásában 40%-kal, ami jelentős mértékű, a bűnelkövetők száma 25 főről 28-ra növekedett. Ebben nagy szerepet játszik a 2 multinacionális cégnél történt bűnesetek is.

5.5. Krízis helyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A község önállóan ilyen szolgáltatást nem nyújt, szükség esetén az itt élők a Mosonmagyaróvári Többcélú Kistérségi Társulás által működtetett intézményeket veheti igénybe.

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi civil szervezetekhez kapcsolódóan vesznek részt a nők a helyi közéletben. A település közösségi programjainak szervezésében, a sportéletben.

5.7. A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására indított kezdeményezések

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására indított kezdeményezések a településen nincsenek, mivel nem érzékelhetők a nőket érő hátrányos megkülönböztetés, így annak felszámolására sem jött létre kezdeményezés.

5.8. Problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek

- A gyermeküket egyedül nevelő álláskereső nők gazdasági kiszolgáltatottságának enyhítése érdekében információgyűjtés, ha szükséges a segítségadás biztosítása.
- Az önkormányzatnál és intézményeinél dolgozók bérének, keresetének felmérése nem, korcsoport, beosztás, szakma vagy végzettség szerint, majd ennek alapján munkakör - munkabér-elemzés készítése
- Családbarát – tehát a férfi alkalmazottakat apaszerepükben támogató, megerősítő – vállalkozások önkormányzati elismerésben (lehet erkölcsi, pénzbeli) részesítése.
- Programok a település kulturális rendezvényein, az iskolában, a lányok majdani közéleti szerepvállalásának elősegítése érdekében.
- Rugalmas foglalkoztatási formák biztosítása a családi kötelezettségek ellátásának támogatására.

6. Idősek helyzete

6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői

Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év felettek csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan másfélszer több a nő, mint a férfi. Az egyedülálló idős női népesség megélhetése problémát jelenthet az önkormányzat számára, mivel várhatóan igénye megnő a közösségi szolgáltatásokra.

Nyugellátásban részesülők száma

Összes	Saját jogú ellátás	Hozzá tartozói ellátás
---------------	---------------------------	-------------------------------

nyugdíjszerű ellátott		Öregségi nyugdíj		Rokkantsági nyugdíj		Özvegyi nyugdíj		Árva-ellátás	
368 fő		237 fő		96 fő		15 fő		20 fő	
férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
173	195	105	132	56	40	2	13	10	10

A nyugellátásban részesülők száma átlagos, több mint 90%-a saját jogú ellátást kap. Az öregségi nyugdíjban részesülők között a nők, a rokkantsági nyugdíjasok között pedig a férfiak vannak nagyobb számban. Az özvegyi nyugdíjasok közel 90%-a nő, míg az árvaellátást igénylők nemenkénti megoszlása 50-50%.

Az árvaellátottak száma a lakónépesség arányaihoz viszonyítva magas.

Mosonszolnokon 103 fő egyedül állót tartanak számon, s közülük 49 fő egyedül is él, ők elsősorban idős emberek, akik nagyobb odafigyelést igényelnek. A településen nincs lehetőség idősök napközbeni ellátására, s az elmúlt években átlagosan 4 fő/év került idősök otthonába, vagy gondozóházba.

6.2. Az idősök munkaerő-piaci helyzete

A községben élő nyugdíjasok további foglalkoztatásáról nincsenek adataink. A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztenek, kisállatokat tenyésztnek, így biztosítva az aktív időskort.

6.3. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősök ellátást segíti az **időskorúak járadéka**, a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat időskorúak járadékában részesíti azt a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek

a) havi jövedelme, valamint

b) saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át, egyedülálló esetén 95%-át.

Az időskorúak járadékának havi összege

a) jövedelemmel nem rendelkező jogosult esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a, egyedülálló esetén 95%-a;

b) jövedelemmel rendelkező jogosult esetén az a) pont szerinti összegnek és a jogosult havi jövedelmének a különbözete.

Mosonszolnokon ebben az ellátásban senki nem részesült.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a házi segítségnyújtást végző szociális szolgáltató, illetve intézmény biztosíthat.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A fogyatékos személyek, illetve a pszichiátriai betegek részére nyújtott jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátója együttműködik a támogató szolgáltatóval, illetve a pszichiátriai betegek részére közösségi alapellátást nyújtó szolgáltatóval.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult az egyedül élő 65 év feletti személy, az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 20 fő részére biztosították. A községben 103 fő egyedülálló idős ember van, 49 fő él egyedül, közöttük jelenleg 20 fő tartozik abba a rizikócsoporthoz, akinek szükséges a jelzőrendszer.

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok

Kiemelt terület az egészségügy, a község a helyben biztosított szűrővizsgálatokkal segíti az idős emberek egészségmegőrzését a betegségek korai felismerését. Az aktív időskor biztosítása érdekében az önkormányzat évente közel félmillió Ft-tal támogatja a Nyugdíjas Kulturális Klubot.

6.5. Következtetések, problémák azonosítása, fejlesztési javaslatok

- Az idősek orvosi ellátásának biztosítása szükség esetén falugondnoki szolgálattal (pl. szakellátás Mosonmagyaróváron).
- A rizikócsoportokba tartozó idősek helyzetének feltárása, szükség esetén a további segítségadás megszervezése.
- Közcélú foglalkoztatás szervezése során az idős személyek házi segítségadására is kell törekedni.
- Az élethosszig tartó tanulás feltételeit a nyugdíjasok számára is biztosító helyi programok tervezése (pl. számítógép használat)
- Nyugdíjas Klub működtetését az önkormányzat továbbra is támogatja, hozzájárul ezáltal az aktív időskor feltételeinek biztosításához.

7. Fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1. A településen élő fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői

A fogyatékkal élők szempontjából átfogó adatokkal a 2011-es évre vonatkozóan rendelkezünk. Az adattáblából kitűnik, hogy a falu mutatói hasonlóak a megyei és az országos átlagokhoz. Az itt élő fogyatékosok az összes lakos 1,4 %-t teszik ki, számuk 24 fő.

Korosztály	Látás fogyatékos	Autista	Hallási fogyatékos	Értelmi fogyatékos	Mozgásszervi fogyatékos	Halmazottan fogyatékos
összesen:	1 fő	2 fő	1 fő	9 fő	9 fő	2 fő
0-18 éves		2 fő	1 fő			
19-54 éves				7 fő		1 fő
55 év feletti	1 fő			2 fő	9 fő	1 fő

A fogyatékoság típusa szerint nagyobb számban vannak a mozgásszervi fogyatékosok és az értelmi fogyatékosok. Két fő halmazotlan fogyatékos. A fogyatékos férfiak és nők között a fogyatékoság típusa szerint különbség figyelhető meg. A településen élő fogyatékos személyek iskolai végzettsége hasonlóan a megyei mutatókhoz, messze elmarad a társadalom egészének iskolai végzettségi mutatóitól.

A fogyatékos személyek 45,4%-a (11 fő) rendelkezik a 8 általános iskolai, vagy még alacsonyabb iskolai végzettséggel. Szakmunkás, vagy szakiskolai végzettséget (8) fő 33,9% szerzett. Szakközépiskolában és gimnáziumban 5 fő érettségizett, ők az összes fogyatékkal élők 20,7%-át teszik ki. A 8 általános iskolai, vagy még alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma nagyon magas a fogyatékkal élők körében, amely különösen nagy hátrányt jelent a munkaerőpiacon.

7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása

A fogyatékkal élők pénzübeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. Nem tekinti külön az önkormányzat a fogyatékos személyeket egy-egy ellátás biztosításánál. Közülük feltehetően többen rokkantnyugdíjasok, gyakrabban szorulnak átmeneti segélyre, a betegségük kezelését a közgyógyellátás keretében támogatják. Az ápolási díj is azon ellátások közé tartozik, továbbá a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, amire a fogyatékos személyek is jogosultak lehetnek. Feltételezhetően vannak fogyatékos személyekkel együtt élő családok, akik családsegítésre szorultak az elmúlt évben, vagy gyermekeik számára gyermekvédelmi kedvezményt utal az önkormányzat, azonban iskolai végzettségéről egyik fél sem nyilatkozott.

7.3. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember - azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan halmazotlan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is

igénybe vehessenek. (Hangostérkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Az akadálymentesítés követelménye beépítésre került a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, hogy a különböző közszolgáltatásokat nyújtó szervek vezetői szembesüljenek azzal, hogy az ő ügyfélkörükben is vannak, lehetnek fogyatékos emberek. A fentieken túl pedig minden lehetséges eszközzel küzdeni kell azért, hogy széles körben elterjedtté váljon az a felfogás, amely alapján az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területén mindenkinek a maga feladata és felelőssége.

Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgytól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttkor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

A községben az egészségügyi ellátást biztosító központ magában foglalja a háziorvosi, fogorvosi rendelőt, a gyógyszerterát és a védőnői szolgálatot. Az épület és a parkoló akadálymentesített, ami a mozgáskorlátozott, illetve idős személyek számára az épület könnyebb megközelítését lehetővé teszi. A szakellátások azonban Mosonmagyaróváron, vagy Győrben vannak, az ide történő eljutás feltételezhetően a fogyatékos személyek számára problémát jelent. Ebben segítenek a település kisbuszai, melyek alkalmasak a szállításukra.

7.4. Következtetések, problémák azonosítása, fejlesztési javaslatok

- A fogyatékos személyek foglalkoztatási lehetőségének nyomon követése, együttműködés a helyi foglalkoztatókkal a foglalkoztatás biztosítása érdekében.
- A helyi foglalkoztatók ösztönzése a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására, legalább a kvóta mértékéig. Első lépésként az önkormányzat és az általa fenntartott intézményekben kell biztosítani a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását.

- A középületek teljes körű akadálymentesítése, az utak korszerűsítése során az akadálymentesítési szabályok figyelembe vétele.
- A fogyatékos személyek közlekedési feltételeinek javítása érdekében együttműködés a Kisalföld Volánnal. (Az egészségügyi szolgáltatások, szakrendelők megközelítése érdekében.)
- Biztosítani, hogy a az Önkormányzatnál, illetve a Körjegyzőségnél a fogyatékos emberek ügyeiket el tudják intézni.
- Az önkormányzat honlapjának akadálymentesítése.

Összességében megállapítható, hogy Mosonszolnokon a fogyatékkal élők helyzete átlagos, a szükséges ellátási formákhoz való hozzájutás lehetősége megfelelő. A települési önkormányzat által biztosított támogatásokból megfelelő számban részesülnek.

8. Helyi partnerség civil szervezetek

A faluban számos civil szervezet működik, amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

Önkéntes Tűzoltó Egyesület

A lakosság vagyon- és tűzvédelmének biztosítása, tűz megelőzési munkálatok, versenyeken való részvétel, rendezvényeken forgalomirányítás.

Őszirózsa Nyugdíjas klub

A településen élő nyugdíjasok részére nyújt tartalmas és aktív programokat. Találkozókat szerveznek és kistérségi találkozókra vesznek részt.

Gazdaklub

A gazdálkodással kapcsolatos előadások szervezése.

Kulturális Egyesület

A helyi kulturális rendezvények támogatása, szervezése, lebonyolításában közreműködés.

Mosonszolnoki Sportegyesület

A településen élőknek sportolási lehetőség és sportesemények megtekintésének biztosítása.

Horgászegyesület

A szabadidő hasznos eltöltésének lehetősége.

Vöröskereszt helyi szervezete

Véradások szervezése, egészségügyi előadások szervezése, azokban közreműködés.

Lövészklub

A szabadidő hasznos eltöltésének lehetősége.

Mosonszolnoki Természetbarátok Egyesülete

Természetjárás, természettel összefüggő sporttevékenységek, a környezet védelme.

Mosonszolnoki Ifjúságért Hagyományőrző Egyesület

A gyerekek és fiatalok szabadidejének kitöltése, készség- és képességfejlesztés, ismeretterjesztés.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Mosonszolnok Község Önkormányzata a Települési Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosítja.

Annak érdekében, hogy a Települési Esélyegyenlőségi Program megvalósítása hatékony, a tervezett intézkedések hosszú távú érvényesülése, fenntartható fejlődése biztosított legyen, Mosonszolnok Község Önkormányzata egy **esélyegyenlőségi felelőst** bíz meg.

Az Intézkedési Tervben megjelenített tevékenységek részletes tartalmi kidolgozása, a megvalósítandó tevékenységek tervezése az adott szakterület képviselőinek aktív részvételével valósul meg.

A felelős feladata, hogy a szakterület képviselőivel együtt kidolgozzák az egyes feladatok végrehajtásának pontos menetét, valamint ellenőrizzék azok megvalósulását.

A Települési Esélyegyenlőségi Programban foglaltak megvalósulásának nyomon követését az évente elvégzett felülvizsgálat biztosítja.

A felülvizsgálatot a felelős végzi el, minden évben beszámol egy nyílt képviselőtestületi ülésen a tervben foglaltak megvalósításáról. Az ülésre külön meghívót kapnak: a helyi civil szervezetek, vállalkozók. A hozzászólók kiegészítésével elkészült éves beszámolót a testület elfogadja, majd a helyben szokásos módon nyilvánosságra kerül.

A program felülvizsgálatára 2 év múlva kerül sor, amikor az indikátor teljesítésének bemutatásához adatfelvétel is történik.

A Települési Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében Mosonszolnok Község Önkormányzata a

Programot a település honlapján közzéteszi, az egyes intézkedések várható és elért eredményeiről a lakosságot elektronikus és nyomtatott kiadványaiban tájékoztatja, illetve évente nyílt testületi ülést szervez. A polgároknak lehetőségük van a tervvel kapcsolatban véleményt nyilvánítani, hozzászólni és kérdezni.

1. A terv elfogadása előtt egy héttel a program a honlapon, a település hirdetőtábláján elérhető.
2. A nyílt testületi ülésen az intézkedési terv kiegészítésére, módosítására sor kerül.
3. Az elfogadott végleges program a honlapon, a település hirdetőtábláján elérhető.
4. Az éves beszámoló előterjesztése szintén a honlapon és a település hirdetőtábláján történik az elfogadást megelőző nyílt testületi ülés előtt egy héttel.
5. A hozzászólások, kiegészítések, vélemények figyelembe vétele, csatolása az előterjesztéshez.
6. Az elfogadott beszámoló mindenki számára elérhető a honlapon, illetve a település hirdetőtábláján.

10. Célkitűzések

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az esélyegyenlőségi program célja a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség biztosítása településünkön. Az esélyegyenlőségi programunk célja, hogy a településen élő hátrányos helyzetű csoportok számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélyét tudjuk biztosítani, a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások során arra törekszünk, hogy a különböző területeken jelentkező hátrányokat kompenzáljuk a lehetőségekhez képest ezen esélyegyenlőségi intézkedésekkel.

A helyi esélyegyenlőségi programnak célja, hogy

- a) biztosított legyen az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- b) a nevelés, oktatás területén minden gyermek/tanuló az egyéni fejlődéséhez szükséges lehetőségekhez hozzájusson;

- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása;
- d) munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítása;
- e) a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

11. Intézkedési terv

	Az intézkedés megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mély-szegénységben élők és a romák esély-egyenlősége										
1	Az álláskeresők számára a közmunkaprogram további bővítése	Tartalmas közcélú foglalkoztatás a községben	A foglalkoztatási szint emelése	Településfejlesztési stratégia	A közcélú foglalkoztatás céljait hozzá kell rendelni a település céljaihoz.	polgármester	A pályázat kiírásához kapcsolódó	A programban részt vevők száma	Humán erőforrás: tervezés elkészítése, pályázat beadása	Pályázati céloktól függő.
2	Az átmeneti lakásproblémával küzdő családok elhelyezését segíteni a községben.	A községben van önkormányzati tulajdonban lévő bérlakás.	A kilakoltatás veszélyének kitett családok helyzetének javítása	Szociális koncepció	Tájékozódás a veszélynek kitett családok számáról. Lehetőség szerint a 90 napon kell segítséget nyújtani.	családsegítő	folyamatos	A segítségben részesülő családok száma	Humán erőforrás: felmérés, a segítségadás tervezése pénzügyi feltételek biztosítása	A család helyben maradhat
3	Egészség-ügyi szűréseken való lakossági részvétel ösztönzése, a szűrések kiterjesztése különböző egészség-ügyi területekre.	Az egészségnapot a lakosság szép számban látogatja, azonban a szűrővizsgálatokról nincs információ	A településen élők egészségi állapota tovább javuljon, elsősorban a hátrányos helyzetű csoportok megszólítása	Településfejlesztés	A helyi szűréseken résztvevők számának rögzítése.	orvos, védőnő	minden évben egy alkalommal	A szűréseken résztvevők száma	A szűrésen résztvevő helyi egészségügyi dolgozó munkaideje	A szűrőbuszok kapacitása alapján.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										

1.	A halmozot-tan hátrányos helyzetűek pontos számának meghatározása	Vannak gyvk-s szám, nincs hhh-s. A hhh-s felzárkóztatás	A szociális hátránnyal küzdő gyermekek/tanulók eredményes fejlesztése	szociális koncepció	A gyvk-ban részesülő szülők nyilatkozata az iskolai végzettségükről-jegyzői adatszolgáltatás Óvodai támogatás megállapítása Adatok átadása az óvodának, iskolának. Óvoda, iskola a hhh-s gyermekek/tanulók fejlesztése	jegyző	minden évben 2 alkalom	a szülői nyilatkozatok száma.(nyilatkozhat magasabb iskolai végzettségéről is.)	nyilatkozatok fénymásolása	folyamatosan mehet
2	SNI-s tanulók ellátása	SNI-s tanulók kiemelkedően magas aránya	Minden gyermek/tanuló a neki legjobb fejlesztésben részesüljön.	település fejlesztés	A korai fejlesztés erősítése, rendszeres szűrővizsgálatok, a településen célszerű vizsgálni, miből ered ez a magas arány, milyen SNI típus, mivel az adatoknál az egyéb kategória került megjelölésre sok esetben. Az iskolában szükséges a gyógypedagógus foglalkoztatása.	igazgató, házi orvos	2014. 01.01.	SNI-s szakvélemények száma, felülvizsgálatok száma, rehabilitációs órák száma, visszahelyezett tanulók száma.	felmérés idején a védőnő, házi orvos bére, a gyógypedagógus bére-folyamatos	folyamatos lehet a megfelelő ellátás
3	A gyermek-jóléti rendszer eredményes működése érdekében hatékony jelzőrendszer működtetése	Magas a gyvk.-s gyermekek/tanulók aránya	A nehéz helyzetbe kerülő gyermekek segítése időben megkezdődhessen	Közoktatás fejlesztési terv	A település jegyzője, a családsegítő, a védőnő, a gyermekjóléti szolgálat helyi képviselője, az óvoda, iskola együttműködése, a problémák jelzésére, intézkedések közös megfogalmazása.	jegyző	3 havonta folyamatos	az intézkedések száma	a szakemberek munkaideje	a szakemberek együttműködési rendjének kialakulása
4	Felkészülé	Az óvoda	2014.	Közoktatás	A 3 éves korú népesség	polgár-	2013. febr.	Az óvodai	a szakemberek	felkészül az

	s a tankötelezettség teljesítése 2014-től.	kihasználtsága 105%	szept. 01-től minden tanköteles óvodás korú kisgyermeket fogadni tudjon az óvoda	fejlesztési terv	várható számának felmérése, szükség esetén az indítható óvodai csoportok számának meghatározása, a férőhelyek biztosítása.	mester	01.	ellátásra váró gyermekek száma	munkaideje	önkormányzat jogszabályi kötelezettségeinek teljesítésére.
5	A szociális hátrányokból eredő lemaradások felzárkóztatása.	A hh/hhh-s tanulók fejlesztése	Az iskola eredményesen tudja felzárkóztatni a hh/hhh-s tanulókat	Közoktatás fejlesztési terv	A hhh-s tanulók pontos beazonosítása. Kompetenciamérés eredményeinek, tanórán kívüli programokon való részvétel esetén a hh/hhh-s tanulók számának/eredményének vizsgálata, egyéni fejlesztési terv készítése szükség esetén.	igazgató	2012. 01.01.	hhh-s tanulók száma, egyéni fejlesztési tervek száma	pedagógusok munkaideje	folyamatosan működtethető
III. A nők esélyegyenlősége										
1	A gyermeküket egyedül nevelő álláskereső szülők gazdasági kiszolgáltatottságának enyhítése	Vannak gyermeküket egyedül nevelő álláskeresők	A gyermekek neveszenvedjenek hiányt az adott helyzetben.	szociális koncepció	A problémával érintettek beazonosítása. A szociális ellátás lehetőségeiről tájékoztatás, a jogosultság megállapítása esetén a kérvény beadása, a gyermekek ingyenes étkeztetése az intézményekben	jegyző	2013. február	az ellátottak száma	Az ellátások összege	A normatív támogatás
2	A női munkavállalók bérezése.	A nők bére nem éri el a férfiak átlagkeresetét.	Az egyenlő munkáért egyenlő bér	Szociális koncepció	Az önkormányzatnál és intézményeinél dolgozók bérének, keresetének felmérése nem, korcsoport, beosztás, szakma vagy	polgármester	2013. október 01.	A bérek eltéréseinek aránya.	Az önkormányzat dolgozója	A humánpolitikába beépül az elv

					végzettség szerint, majd ennek alapján munkakör – munkabér-elemzés készítése					
3	Család-barát munkahelyek.	Nemek esélyegyenlősége	A családok támogatása, a férfiak, nők családi és munkahelyi feladatainak koordinálása.	Egészségügyi konc	Felmérni, hogy helyben a vállalkozások mennyire családbarátok Az önkorm. kidolgozza a „Családbarát vállalkozó” cím elnyerésének feltételit. Az oklevél elkészíttetése	jegyző	2014. február	a vállalkozások száma	Önkorm. dolgozójának munkaideje Oklevél készítés díja	5 éven belül 2 alkalom
4	Gyermekek napközbeni ellátása	Női munkavállalás támogatása a gyermekek elhelyezésével	A munkába álló kisgyermek anyukák támogatása	Településfejlesztés	A bölcsődei ellátás további biztosítása.	polgármester	folyamatos	a bölcsődében ellátott gyermekek száma	munkabér	normatíva igénylés
5	Rugalmas foglalkoztatói formák biztosítása a családi kötelezettségek ellátásának támogatására	Női munkavállalás támogatása	A nők családi feladatellátásához igazodó munkarend biztosítása		A Polg. Hivatalban a részfoglalkoztatás további biztosítása.	jegyző	folyamatos, igénylő esetén	A rugalmas munkakörrel élők száma	A feladatellátás új szervezése	Nincs külön feltétele a fenntarthatóságnak.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Az idősek orvosi ellátásának biztosítása érdekében szükség esetén	Helyben nem biztosítottak a szakorvosi ellátások	Az idősek emberek egészség megőrzése	Egészségfejlesztési terv	Felmérni, kinek van szüksége az egészségügyi intézménybe történő elszállításra, a településen a falugondnok	falugondnok	igény szerint	az utaztatás száma	falugondnok munkaideje, gépkocsi üzemanyagköltsége	A normatíva igénylése a feladatellátáshoz

	falugondnoki szolgálat				munkarendjébe be kell illeszteni.					
2	A rizikócsoporthoz tartozó idősek helyzetének feltárása, szükség esetén a segítségadás megszervezése	Az idősek emberek biztonság- ának támogatása	Az idősek emberek életminős- égének javítása.	Egészségfej- lesztési terv helyi szociális rendelet	A rizikó-csoportba tartozó idősek beazonosítása, a szükségeik feltárása, a segítségadás módjának tervezése	jegyző	2012. november 01.	Segítségadáso- k száma	szociális gondozó munkaideje	munkakör- bővítéssel
3	Közcélú foglalkoztatás és az idősek személyek segítésére.	A községben magas az idősek emberek aránya.	Az idősek emberek életminős- égének javítása.	Településfej- lesztési str.	A közcélú foglalkoztatás során az idősek emberek ellátását támogató feladatok meghatározása	polgár- mester	A pályázat kiírásához kapcsolódó	A programban rész vevők száma	Humán erőforrás: tervezés elkészítése, pályázat beadása	Pályázati céloktól függő.
4	Az élethosszig tartó tanulás feltételeit a nyugdíjasok számára is biztosító helyi programok tervezése.	A tartalmas élethez való jog	Az aktív nyugdíjas kor feltételein ek biztosítás a	Település- fej- konceptió	A nyugdíjasok igényei alján tervezett program: pl. internethasználat tanítása, egyéb a Nyugdíjas Klub keretein belül	Nyugdí- jas Klub vezetője	évente egy- egy program	a résztvevő nyugdíjasok száma	az előadó, képző díja	pályázati feltételekkel a pénzügyi háttér folyamatosan biztosítható
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	A fogyatékos személyek foglalkoztatási lehetőségének nyomon követése, együttműködés és a helyi foglalkoztatási	Nincsenek pontos információk a településen fogyatékos személyekkel élők foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről.	A fogyatékos személyek foglalkoztatási aránya növeked- jen.	Foglalkoztatási mutatók javítása.	A településen élő fogyatékos személyek foglalkoztatási helyzetének felmérése, a kompetenciák beazonosítása. Tájékoztató szervezése a helyi vállalkozóknak Tárgyalások a helyi vállalkozókkal a munkaerő igényeikről.	polgár- mester	2013. január 31.	Foglalkoztatott fogyatékos személyek száma	Humán erőforrás: a felméréshez, a tárgyalás előkészítéséhez, felkészüléshez. Szakember: a munkakör, munkahely	A munkahely megőrzése, a vállalkozás pályázatokon előnyben részesül.

	tókkal a foglalkoztatás biztosítása érdekében.				Pozitív diszkrimináció a foglalkoztatásban. Szükség esetén a munkahely akadálymentesítésének biztosítása. Az önkormányzat és intézményei elől járnak a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásában.				akadálymentesítéséhez. Pénzügyi, technikai: a munkakör akadálymentesítéséhez szükséges beruházás összege.	
2	A középületek teljes körű akadálymentesítése, az utak korszerűsítése során az akadálymentesítési szabályok figyelembe vétele.	Vannak nem akadálymentesített középületek, a település honlapja nem akadálymentesített	Az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása az önálló életvitelben.	Település fejlesztési stratégia	Az akadálymentesítés áttekintése, cselekvésterv készítése a megvalósításához. Pályázatok keresése a fejlesztésekre.	képviselőtestület	2017. június 01.	Akadálymentesített középületek száma, utak aránya	Humán: tervezőmérnöki munka Pályázatírók: Pénzügyi/technika: épületek felújítása, utak korszerűsítése-kivitelezési munkák.	Maradandó, így hosszú távon biztosított
3	A fogyatékos személyek közlekedési feltételeinek javítása érdekében együttműködés a Kisalföld Volánnal.	A fogyatékos személyek az egészségügyi szakszolgáltatásokhoz Mosonmagyaróváron, Győrben jutnak hozzá, az eljutás nem egyenlő esélyű.	Az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása.	Egészségmegőrző program	Napi járatok rendjében akadálymentesített buszok meghatározott közlekedése	polgármester	2013. január 01.	Az akadálymentes buszjáratok száma	Humán erőforrás: kapcsolatfelvétel, tárgyalás	Nem igényel további befektetést

4	Biztosítani, hogy a Polgárm. Hivatalban a fogyatékos emberek ügyeiket el tudják intézni.	Nem intézhetik egyenlő eséllyel a polgárok az ügyeiket.	Az önálló életvitel feltétele -inek biztosítása az állampolgárok számára	Településfejlesztő program	A különböző fogyatékosági típusoknak megfelelően a Hivatalban legalább egy iroda használatának biztosítása, mozgáskorlátozottaknak mosdó.	polgármester	2015. január 01.	Az egyes fogyatékosági típusok száma, akinek a hivatal elérhető.	Humán erőforrás: tervezés, együttműködés és az egyes fogyatékosági egyesületekkel az igények pontos felmérése érdekében Pénzügyi: a beruházás értéke.	Fenntartása folyamatos, nem igényel újabb beruházást
5	Az önkormányzat honlapjának akadálymentesítése.	A gyengénlátók részére a települési honlap akadálymentesítése	Az információhoz jutás területén az egyenlő esélyek biztosítása	Településfejlesztő program	Honlap szerkesztés	polgármester	2013. január 01.	A honlap mely fogyatékoságú emberek által használható	Pénzügyi: a honlap fejlesztés díja	A keret kialakul, a frissítés a honlap frissítésekor megvalósítható

12. Záradék

Mosonszolnok Község Települési Esélyegyenlőségi Programját szakmai és társadalmi megvitatását követően Mosonszolnok Község Önkormányzatának képviselőtestülete megvitatta, és/2012 sz. határozatával elfogadta.

Mosonszolnok, 2012.

.....

polgármester

.....

körjegyző